

V Bruseli 29. mája 2018
(OR. en)

9484/18

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0061 (COD)**

**VISA 126
MIGR 71
COMIX 283
CODEC 887**

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Rada/zmiešaný výbor na úrovni ministrov
Č. predch. dok.:	9043/18
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 810/2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex)

Úvod

1. Komisia 14. marca 2018 predložila legislatívny návrh, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 810/2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex) (7173/18).
2. Bulharské predsedníctvo čoskoro potom začalo s preskúmaním znenia v prípravných orgánoch Rady. Pracovná skupina pre víza sa na piatich zasadnutiach venovala takmer výlučne rokovaniu o tomto návrhu, ako aj niekoľkým kompromisným návrhom, ktoré predložilo predsedníctvo¹, zohľadňujúc ústne aj písomné pripomienky delegácií.
3. V rámci zasadnutí Coreperu (28. marca 2018) aj SCIFA (16. mája 2018) sa na politickej úrovni viedli diskusie o smerovaní s cieľom poskytnúť usmernenie uvedenej pracovnej skupine k určitým politicky citlivým záležitostiam.

¹ 7981/18, 8475/18 a 8800/18.

4. Počas aktuálneho predsedníctva sa dosiahol značný pokrok v mnohých technických aspektoch návrhu, ako je napríklad výška vízových poplatkov, niektoré aspekty dohody o zastúpení, postupy a podmienky udeľovania víz, určenie členských štátov príslušných pre skúmanie žiadosti a rozhodnutie o nej, udeľovanie víz na viac vstupov a spolupráca s externými poskytovateľmi služieb.
5. Jeden z kľúčových prvkov návrhu Komisie, a to prepojenie medzi vízovou politikou a readmisiou, zostáva v tejto fáze stále nedoriešený a v tejto súvislosti by bolo potrebné poskytnúť ďalšie politické usmernenie, aby sa našlo riešenie, o ktorom je možné dosiahnuť dohodu.
6. Komisia navrhuje vytvorenie nového mechanizmu na aktiváciu prísnejších podmienok spracúvania víz v prípade, keď tretia krajina dostatočne nespolupracuje pri readmisii neregulárnych migrantov. Návrh ustanoviť takéto prepojenie vo vízovom kódexe korešponduje s diskusiou o tejto otázke, ktorá prebehla ešte v roku 2015 (v kontexte prepracovania vízového kódexu), a osobitne sa o ňom zmieňuje Rada pre SVV vo svojich záveroch z 8. júna 2017.
7. V súčasnosti existuje možnosť prijať osobitné opatrenia v rámci vízovej politiky a v plnom súlade s ustanoveniami vízového kódexu v prípade nespolupráce v oblasti návratu na základe tzv. súboru nástrojov, ktoré zástupcovia vlád členských štátov a zástupcovia vlád pridružených štátov schválili v máji 2017. Prvou testovanou krajinou, pri ktorej sa spustil tento proces, bol Bangladéš (pričom uplatnenie vízových opatrení nakoniec nebolo potrebné) a v tomto prípade sa ukázalo, že mechanizmus má pozitívny preventívny účinok.
8. Delegácie na zasadnutí Coreperu 28. marca 2018 vo všeobecnosti podporili myšlienku ustanoviť takéto prepojenie v právnom predpise (t. j. vo vízovom kódexe) ako spôsob na zabezpečenie právnej istoty a transparentnosti. Mnohé delegácie zároveň vyjadrili určité pochybnosti, pokiaľ ide o dve záležitosti v návrhu Komisie: 1) ukazovatele, ktoré majú slúžiť na posúdenie úrovne spolupráce v oblasti readmisie s tretími krajinami, nie sú dostatočne rozpracované a 2) v rozhodovacom procese nie je primerane zohľadnená politická povaha rozhodnutia o aktivácii vízovej politiky ako páky.

9. Počas preskúmania návrhu na technickej úrovni francúzska a nemecká delegácia predložili príspevok (8526/1/18 REV 1), v ktorom sa navrhuje alternatívny prístup (t. j. doplnenie pozitívnych stimulov) k spôsobu využívania vízovej páky na dosiahnutie lepších výsledkov v oblasti návratu neregulárnych migrantov aj k fungovaniu nového mechanizmu, ktorý sa má začleniť do vízového kódexu.
10. Zásada kodifikácie nie je spochybňovaná a na zasadnutí Coreperu 29. mája 2018 boli jasne zodpovedané otázky týkajúce sa ukazovateľov na posúdenie stupňa spolupráce tretej krajiny a aktivácie mechanizmu, potrebné je však ďalej diskutovať o dvoch prvkoch s cieľom dosiahnuť prijateľný kompromis v prípade týchto kľúčových ustanovení návrhu: 1) prístup, ktorý sa má uplatniť (konkrétne, či sa bude pracovať len s negatívnymi stimulmi alebo s kombináciou pozitívnych a negatívnych stimulov), a 2) rozhodovací proces.

Prístup

11. Návrh Komisie spočíva vo využití „negatívnej“ páky, teda že sa na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré v záležitostiach readmisie nespolupracujú uspokojivo, budú uplatňovať prísnejšie podmienky spracúvania víz; naproti tomu Francúzsko a Nemecko uprednostňujú kombináciu pozitívneho a negatívneho prístupu, podľa ktorého by sa štátnym príslušníkom z tretích krajín, ktoré spolupracujú, poskytli ďalšie vízové stimuly a zároveň štátni príslušníci nespolupracujúcich krajín by nemohli využívať niektoré uľahčujúce prostriedky poskytnuté vo vízovom kódexe a podliehali by prísnejším podmienkam pri spracúvaní víz. Hlavnou zásadou, o ktorú sa francúzsko-nemecký návrh opiera, je, že vízová politika by sa mala využívať aj ako pozitívny nástroj, ktorý bude tretie krajiny motivovať k lepšej spolupráci v oblasti návratu, a nielen nástrojom trestania v prípade nedostatočnej spolupráce.

12. V rámci diskusie na zasadnutí pracovnej skupiny pre víza (8. mája 2018) a výboru SCIFA (16. mája 2018) niektoré delegácie uznali, že kombinovaný prístup má určitú pridanú hodnotu a že v prípade zachovania primeranej rovnováhy medzi pozitívnymi a negatívnymi stimulmi by naozaj mohol byť obohatením súboru nástrojov, ktoré ponúka vízová politika. Niektoré delegácie sa ale zmienili o viacerých obavách a zdôraznili, že uľahčujúce prostriedky, ktoré už existujú vo vízovom kódexe, tiež poskytujú pozitívne stimuly, pričom poukázali na riziko oslabenia pridanej hodnoty dohôd o zjednodušení udeľovania víz (ktoré sa často podpisujú „výmenou“ za dohody o readmisii), na diskriminačný účinok voči tretím krajinám, vo vzťahoch s ktorými sú problémy v oblasti návratu irelevantné alebo ktoré vždy spolupracovali na dobrej úrovni a nezískali by žiadny uľahčujúci prostriedok, keďže by sa nezaznamenalo žiadne zlepšenie v úrovni spolupráce; na ťažkosti pri odnímaní „odmien“, keď už raz boli udelené; na komplexnosť operačného riadenia rozličných zoznamov a na riziko narastajúceho administratívneho zaťaženia členských štátov a ich konzulárnych úradov, ako aj na vplyv, ktorý by zníženie vízových poplatkov priznané veľkému počtu tretích krajín malo na financie členských štátov.

Vzhľadom na uvedené sa Rada vyzýva, aby uviedla, ktorý prístup uprednostňuje:

- *prístup negatívnych stimulov, ktorý navrhuje Komisia, alebo*
- *kombináciu pozitívnych a negatívnych stimulov.*

Rozhodovací proces (článok 25a ods. 5)

13. Aj v návrhu Komisie, aj vo francúzsko-nemeckom dokumente sa predpokladá, že akékoľvek opatrenie týkajúce sa štátnych príslušníkov (alebo kategórií štátnych príslušníkov) tretej krajiny sa prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu Komisie. Na zasadnutí Coreperu 29. mája 2018 sa ukázalo, že existuje široká podpora pre francúzsko-nemeckú myšlienku doplniť aktivačný faktor navrhovaný Komisiou o nový aktivačný faktor, a to že jednoduchá väčšina členských štátov Komisie v priebehu jedného roka oznámi pretrvávajúci problém, pričom Komisia bude v takomto prípade povinná prijať vykonávací akt do troch mesiacov. V tomto kontexte treba tiež uviesť, že do znenia, ktoré predsedníctvo revidovalo a predložilo pracovnej skupine pre víza (8800/18) sa v článku 52 ods. 2 vízového kódexu doplnila doložka o nevydaní stanoviska, podľa ktorej v situácii, keď sa vo výbore pre víza nedosiahne kvalifikovaná väčšina, Komisia nemôže vykonávací akt prijať.

14. Avšak možnosť, aby vykonávací akt prijímala Rada, ako sa ustanovuje v článku 291 ods. 2 ZFEÚ, zaznela aj vo francúzsko-nemeckom dokumente aj v rámci diskusií pracovnej skupiny pre víza 18. mája 2018 a podrobnejšie bola vysvetlená v dokumente predsedníctva (9139/18).

Vzhľadom na uvedené a so zreteľom na citlivosť tejto záležitosti v blížiacich sa medziinštitucionálnych rokovaniach o tomto spise, ako aj na riešenia existujúce v podobných mechanizmoch, ktoré sú súčasťou iných právnych nástrojov, sa Rada vyzýva, aby potvrdila, či uprednostňuje:

- *možnosť, aby vykonávací akt prijímala Rada alebo*
- *možnosť, aby vykonávací akt prijímala Komisia.*

Záver

15. Rada sa vyzýva, aby odpovedala na uvedené otázky a poskytla politické usmernenie pre ďalšiu prácu na účely prijatia mandátu na rokovanie o návrhu vízového kódexu.
